

On. Palatul Cultural

Arad

Director: CONST. I. ȘTEFĂNESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Strada Vasile Goldiș No. 5.

Telefon 1678

ARAD

ABONAMENTE

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni. Pentru bănci, cafenele, industrii toate instituțiile particulare și administrațiile publice lei 1500 anual.

Dela o zi — la alta

D-nii Krofta și Stoiadinovici sosesc Luni în România

Luni vor sosi în țară d-nii Krofta, ministrul de externe al Cehoslovaciei și Stoiadinovici, președintele Consiliului și ministrul de externe al Jugoslaviei. Cei doi miniștrii vor călători împreună dela Teiuș spre Sinaia. La orele 10.45 în dimineața zilei de Luni, vor semna în registrele de la Castelul Peleşor. La 11 va avea loc prima conferință și de dimineața următoare la „Palace”; a doua zi la 10 conferința continuă.

La 12 jumătate vor fi primiți, pe rând, în audiență și apoi reținuți la dejun de către M. S. Regele.

După amiază conferința se va închide și se va da presei un comunicat. Va urma un dejun de gală urmat de un concert și o recepție la casinou.

Cu acceleratul de 1 noaptea, miniștrii vor părăsi țara.

Conferința Micii Înțelegeri a presei se va ține tot la 29 August la Sinaia.

Străjeri ramâni la Varșovia

VARȘOVIA, 24 (Rador). — Un însemnat grup de străjeri români, condus de d. Căpitan Emil Lepreanu din O. E. T. R. a sosit ieri aici, după ce timp de trei săptămâni a vizitat Polonia. Grupul a mulțumit autoritățile

poloneze pentru buna primire de care s'au bucurat și au făcut o manifestație calduroasă în fața legației României, intonând mai multe cântece înălțătoare străjeresti.

Numeroase condamnări la moarte în U. R. S. S.

Condamnații erau acuzați de „acte criminale”

MOSCOVA, 25. (Rador). — Ceningradskaja Gravssa” anunță că tribunalul militar din Ceningrad a condamnat la moarte, în ziua de 22 August, un nou grup de nouă membri ai unei organizații „contra” revoluționare troz-

kiste și teroriste.

Toți condamnații au fost imediat împușcați.

Ei erau acuzați de o serie de „acte criminale”, cum ar fi otrăvire de muncitori, explozii, etc.

BULETIN INTERN

- În cercurile conducerii partidului liberal se desminte știrea că s'ar fi luat vre-o hotărâre cu privire la convocarea congresului partidului liberal. Situația organizației lor va fi examinată de delegația permanentă a partidului care va fi convocată în curând.

- Ieri dimineață s'a semnat la Ministerul de externe convenția de plăți dintre România și Belgia. În numele guvernului român a semnat d. V. Antonescu, ministrul de externe asistat de d. Marian, directorul general la Ministerul de industrie și comerț și d. Caranfil, ministrul plenipotențiar. Din partea guvernului belgian a fost baronul Guillaume, ministrul Belgiei la București. Noua convenție înlocuiește vechea convenție de clearing, printr-o convenție de transfer.

- În legătură cu titlurile falsificate dela datoria publică, d. jude instructor Zlatcu a ascultat ieri dimineață câteva persoane. S'a stabilit că falsificările sunt în strânsă legătură cu furtul de titluri de 10 milioane lei, descoperit recent la datoria publică. Arestarea complicilor este chestie de ore.

- Prin Inalt Decret Regal s'a aprobat înființarea Episcopiei orto-

doxe române a Maramureșului.

- În vederea strângerii relațiilor aviatice italo române, după vizita Generalului Pellegrini, directorul a viației civile din Italia, pentru azi este așteptat d. Venturini, directorul companiei „Alla Littoria”. El vine la Băneasa pe bordul unui trimotor „Savoia Marchetti”, și va avea negocieri cu reprezentanții aviației române.

NOTE ZILNICE

Știri neliniștitoare se strecoară continuu din țara vecină și aliată de la Nord. Știri cari n'au înfățișarea unor incidente izolate și întâmplătoare, ci reflectă mai degrabă o frământare din adâncuri, spre a se posta în expresia unor antiteze și antagonisme organice. Este vorba de greva țăranilor poloni și de rezultatul ei temporar și nu final: Vărsări de sânge.

Acestea, firește nu ne pot decât intrista, pentru că astăzi, mai mult ca oricând, este de dorit ca în fiecare țară să domnească

Tratamentul țăranului maghiar în România

Zilele trecute am citit mai multe articole în ziarele maghiare din Ardeal și Budapesta, în cari se vorbea despre „starea de plâns a țăranului maghiar din hotarele României”. Cum, cu foarte puține excepții, nici presa dela Budapesta, nici presa maghiară din Ardeal, nu reproduce și nu se ocupă cu destăinuirile seriei de scriitori maghiari, cari au arătat starea de sclavie a țăranului din cuprinsul Ungariei, care este și azi iobag, articolele acestea mi s'au părut o provocățiune. La fel cu plângerile și ieremiadele pe cari le strigă liga revizionistă maghiară pe întreg cuprinsul globului.

Ni am dat seama, că nu prin desmințiri formale, lipsite de dovezi, și nu prin ignorarea propagandei maghiare, vom ajunge să ne facem cunoscuți așa cum suntem și să demascăm întreaga ipocrizie a Budapestei. Un ministru al propagandei, care trebuie neapărat creat, va trebui

să traducă în toate limbile globului, rezumate din cărțile sociologilor unguri citați în subtitlul acestui articol, pentru a se vedea că nu sunt liberi decât acei țărani maghiari cari au avut șansa de a fi trecuți în lotul statelor successorale. În paralel, s'ar putea adauga statistici comparative între câștigul țăranilor maghiari în tr'o comună din Ardeal și una de pe șesul Tisei.

Situația socială și economică a țăranului maghiar din Ungaria a fost amănunțit exemplificată.

Punând concluzie tuturor anchetelor sociografice cari s'au făcut în ultimii doi ani pe câmpia Tisei, d. Malnasi Ödön scrie în cartea sa „Istoria sinceră a națiunii maghiare” următoarele:

„Să luăm aminte! Până când va mai fi noaptea?... Ziua de azi nu e a maghiarimei. Țara mea nu e din această lume. Nu i poți sluji în același timp lui Dumnezeu și Mamonei. Sclavia și iobăgia sunt întocmiri sociale ale trecutului”.

Cum trăiesc țăranii maghiari într'un sat sărac din Ardeal?

Pentru a demonstra ipocrizia și absurditatea provocărilor presei maghiare din Ardeal și dela Budapesta, ni-am luat oboșeala de a face o anchetă în comuna Inucu, din jud. Cluj, pentru a stabili veniturile pe cari le au țăranii maghiari dela statul român.

Comuna Inucu este un sat sărac. Cele 120 de familii ungurești cari îl populează, au pământ, vite, gospodării, dar agricultura fac mai mult femeile. Bărbații sunt în mare parte angajați ai căilor ferate române sau bravi pensionari.

Auzisem mai demult că satul acesta unguresc se compune aproape exclusiv din pensionari ai căilor ferate. Pentru documentare, am asistat într'o zi de plată a pensiilor, la casieria gării Aghireș fabrici. Controlând statele de plată am rămas surprins când am văzut că 96% din pensii sunt date ungurilor.

Nu numai în ceace privește comuna despre care vorbim ci și altele. Cercetând statul de plată al comunei Inucu, am aflat că statul român plătește

pensie la 32 de familii. Țin să precizez că toți acești pensionari sunt făcuți dela război încoace.

Lunar, statul plătește pentru pensii 42.031 lei. Anual se varsă prin urmare în comună 504.372 lei

Cunoscând situația comunelor noastre și în general a tuturor comunelor a căror locuitori sunt agricultori, cari foarte greu reușesc să strângă un ban, jumătatea aceasta de milion, care se varsă într'un sat cu 120 de familii, reprezintă un capital enorm pentru economia statului.

Interesându-ne de vârsta pe care o au acești pensionari și de puterea lor de muncă, am găsit că începând dela primar, consilieri și toți care au un rol în conducerea comunei, sunt pensionari. Sunt unii care n'au nici 40 ani și care prin anumite manopere s'au pensionat.

Se știe că toți acești pensionari, precum și familiile lor, beneficiază de toate avantajile pe care le acordă C. F. R. an 75%, permise libere, etc., încat au posibilitatea să și valorifice orice produs cu mult mai bine, ducându-l la oraș. Deci, 32 familii pe lângă că primesc anual suma de 504.372 lei, mai beneficiază de atâtea alte drepturi.

Salariile din prezent

Să nu se creadă că numărul acestor pensionari se va micșora. Din curiozitate, am cercetat câți mai lucrează azi la C. F. R. cu toate examenele care s'au dat și toate legile de protecție a elementului românesc, am mai găsit că sunt la C. F. R. ca simpli muncitori pe linie sau angajați definitiv, 58 persoane, salarizați dela 1600 până la 3000 lei. Deci, din 120 familii 85 familii câștigă lunar în salarii și pensii dela stat între 1600-3000 lei.

Socotind în medie numai cu 17.0 lei lunar câștigul fiecărui muncitor într'un an comuna primește dela stat 1.632.000 lei. Im-

părțind această sumă la 120 familii vedem că fiecărei familii i-se cuvine anual 13.600 lei.

Ne putem imagina starea materială a unei comune în care il are și pe lângă alte venituri din creșterea vitelor, păsărilor și din comerțul cu lapte, mai primește fiecare familie anual suma de 13.600 lei. Ne putem inchipui că pentru acești locuitori aparatele de radio nu sunt o noutate.

Să ni se arate o comună românească din Ungaria, în care țăranii să primească anual salarii și pensii în valoare de 1.632.000 lei!

norități constituie majorități în două din cele patru departamente ale Poloniei. Dar de astădată, nemulțumirile pornesc din sursă minoritară.

Căci acum nu i vorba de limbă, veleități etnice sau culturale, ci de ceva cu mult mai adânc și cu mult mai serios. Este vorba de dreptul economic și social al țăranului polonez la o viață mai bună în patria sa independentă. Și anume, este vorba de distribuția proprietăților rurale. Cu alte cuvinte, țăranii polonezi, n'au pământ după cum ne dovedesc și statisticile poloneze. Evident că acestei nemulțumiri organice i s'au alăturat și ele

mente și factori de natură pur politică și constituțională, canalizând strategic mișcarea. Aceste influențe stau însă uneori la suprafața mișcării.

Greva din Polonia nu e o luptă a țăranului împotriva orașanului. Acest lucru îl neagă categoric țăranii polonezi în manifestele răspândite, în sute de mii de exemplare. Nu este o luptă de clasă. Dar este lupta unei clase pentru propriile sale drepturi economice și politice,

Țărănimea în grevă, iată stadiul de suprem refugiu de care este capabil și „sacul de cartofi”!

T. c.

ULTIMA ORĂ

O mare victorie a forțelor japoneze

Cucerirea orașului Kalgan. — Diviziile chineze din provincia Censi se retrag în desordine. — Trupele japoneze din Abisinia la Shanghai. — Apelul Statelor Unite. — Rusia dă asistență trupelor chineze?

SHANGHAI, 24. — „Reuter” anunță că un atac pe toate fronturile — pe uscat, pe mare și în aer, — a fost pornit azi dimineață de japonezi. Cu tot potopul de bombe și obuze, chinezii își mențin pozițiile.

Din direcția Woosung, unde japonezii încearcă să pătrundă, se aude un foc violent.

Pozițiile chineze de acolo sunt apărate de artileria navală. Pretutindeni, japonezii întâmpină

o rezistență deosebit de înverșunată.

PFKING, 24. (Rador). — Autoritățile japoneze declară că armata din Kuantung, după ce a obligat diviziile chineze venite din provincia Censi — cari se îndreptau spre Manciuria — să se retragă în desordine, cu mari pierderi, a ocupat localitatea Kalgan și linia marelui zid chinezesc. Trupele japoneze sunt acum

stăpâne pe situație în regiunea Mankau. Ele amenință acum ultimele poziții de rezistență ale chinezilor în regiunea Mankau.

Aseară se dădeau lupte la 25 km. de Peking, între trupele japoneze și forțele neregulate chineze. Deasemeni se dau lupte la Liang-Siang, unde chinezii — sprijiniți de artilerie — atacă puternic pe japonezi.

SHANGHAI, 24. — Generalul Dwoe Matsui, care a avut până acum comanda forțelor japoneze din insula Formoza a fost numit comandant-șef al tuturor forțelor japoneze dela Shanghai.

Nu se poate aprecia durata conflictului

TOKIO, 24. — D. Sugiyama, ministru al războiului a declarat ieri, în cursul unei conferințe a partidelor de guvern, că actualmente este cu neputință să se aprecieze cât va dura conflictul chino-japonez. D-sa a adăugat că guvernul japonez este hotărât a depune toate eforturile pentru ca soluția conflictului să intervină cât mai grabnic.

nei, cerându-le să se la ostilități.

C-le două națiuni să rezolve diferendul pe baza principiilor opinia admisă de națiunile Unite, ci și de națiunilor — ar trebui să mențină relațiile inter-

Trupele din Abisinia la Shanghai

ADIS-ABEBA, 24. (Rador). — Primul batalion de grenadieri a sosit azi dimineață din Abeba spre Mekele. Unde se va imbarca pentru a merge la Shanghai.

LONDRA, 24. — Agenția britanică anunță că actualele află în apele chineze 18 nave britanice de război, dintre care cinci cișetoare și șapte corabii.

Trupele japoneze își continuă înaintarea spre Sud

PEKING, 24. (Rador). — După ocuparea Kalganului, trupele japoneze din armata dela Kwantung își continuă înaintarea spre Sud. Avioanele japoneze au bombardat aproape toate gările de pe calea ferată Peking-Kalgan.

Pe de altă parte, pe linia ferată Peking-Hankow presunea trupelor chineze crește. Ele au ocupat mai multe localități în apropiere de Liang-Siang și au capturat cantități însemnate de material de război.

Compania aeriană chino-americană „China National Aviation Corporation” și a mutat sediul dela Shanghai la Hankow.

PEKING, 24. (Rador). — Comunicatul oficial japonez anunță că armata japoneză în Kwan-Tung a bătut pe chinezi, pe tot frontul dela Vest de Kalgan.

Chinezii — spune comunicatul — au suferit pierderi mari și se retrag acum spre Sud. Comunicatul recunoaște că pe calea ferată Liang-Siang

chinezii au opus o rezistență dărză.

Atacul continuă

SHANGHAI, 24. (Reuter). — Violentul atac general deslășuit, azi dimineață de toate forțele japoneze, continuă. Linia frontului d luptă pleacă dela Gara de Nord spre Fong-Yuen, Woosung, apoi spre Răsărit până la limita concesiunii internaționale.

Japonezii au ocupat trecătoarea Nankau

TOKIO, 24. — Agenția „Domei” anunță că japonezii au ocupat trecătoarea Nankau, punct strategic de mare însemnătate, lângă marele zid și care domână drumul Peking-Sui-Nuan.

SHANGHAI, 24. (Rador). — Circurile politice chineze des-

mint știrea că la Shanghai ar exista o brigadă internațională.

Apelul Statelor Unite

WASHINGTON, 24 (Rador). — D. Cordell Hull, ministrul de

externe al Statelor Unite, a adresat un apel Chinei și Japo-

Rusia Sprijină trupele chineze?

ROMA, 24. (Rador.) Agenția „Stefan” afiă din Moscova că aprobarea armatei Mareșalului Bluecher în Mongolia se face într'un ritm foarte grăbil.

Se mai anunță că China ar fi autorizat Rusia să construiască, pe teritoriul chinez, un drum de fer cu patru linii și că în ultimele zile ar fi fost livrate la Nanking 15 avioane sovietice e bombardament.

TOKIO, 25 — D. Slavutzky, noul ambasador al U. P. S S sosit aseară, a declarat reprezentanților presei că e foarte optimist cu privire la soluționarea problemelor sovieto-japoneze. El a desmășit că Mareșalul Bluecher se va duce în Mongolia și a adăugat că suverurile că Uniunea Sovietică ar da asistență Chinei, sunt neîntemeiate.

TOKIO, 27. — (Rador). Știri primite din Shanghai orată că trupele japoneze cari au izbutit să debarce ieri în partea de Nord Est a portului Shanghai, au înaintat în timpul nopții pe o adâncime de doi km.

Un detașament japonez supra-numit „grupul morții”, protejat de tirul artileriei de pe vasele de război japoneze forma avangarda corpului de debarcare și conduce în bărci blindate trupele debarcate spre Ișm, sub ploaia de gloanțe deslășuită de chinezi. Numeroși soldați japonezi au fost uciși, dar toate trupele lor au fost debarcate. Ele au început apoi ofensiva.

SHANGHAI, 25 (Rador). — Debarcarea de trupe japoneze în apropierea localității Usung, la vărsarea râului Uang-lu, a continuat. După unele știri, debarcarea s'a făcut cu pierderi grave pentru japonezi, din cauza focu-

lui ucigător sub chinezii tot timpul bastimentele

SHANGHAI, 25 (Rador). — Japonezii se luptă în mod de față în lungul căii Tsien Tsin-Pukau în direcțiile Shanghaiului însoțit de japonezilor continuă

PEKING, 25 (Rador). — Anunță că Prințul Teh torul Mongoliei interzice frânt — în fruntea armatei trupele regulate chineze de comuniști chinezi, ca cau să intre în Mongolia

PEKING 25 (Rador). — rația anticomunistă din 1936 declarat că susține realizarea acord chino-japonez.

Pe de altă parte, au organizat frontul de luptă al tuturor comuniștilor din de Nord, într'o federație japoneză.

Descoperirea unui nou complot împotriva președintelui Salazar

LISABONA, 27. — (Rador.) Un nou complot îndreptat împotriva președintelui Salazar, descoperit încă înainte de 1 August a fost deosebit de vicleșugos și de poliție.

Conjurații hotărâseră să suprimă pe d. Salazar încă la 1 August, dar planul lor a fost descoperit din timp. Atentatul trebuia

să se producă în stradă în momentul când d Salazar părăsea locuința sa. Unul din conjurați urmau să arunce o bombă în automobilul președintelui.

Toți complotiștii au fost arestați. Și a declarat că vroiau să recurgă la bombe de mână deoarece n'aveau încredere în bombele de electrice.

Nu se știe nimic de soarta unui avion militar român

Plecat în raid pentru „Cupa Ionel Ghica”, avionul încă n'a ajuns la Cluj

Ieri dimineață a decolat de pe aeroportul Băneasa concurend în raidul pentru „cupa Ionel Ghica”, echipajul Lt. Ștefănescu-Lt. Bucșan, pe bordul avionului militar. Avionul urma să efectueze înconjurul României și să aterizeze după amiază orele 15. La București la orele 17, avionul nu sosisse la aeroportul Băneasa și

nici vre'o veste nu se primise încă dela el.

Avionul a sosit la orele 11.50 la Cernăuți, de unde și-a luat zborul spre Cluj pe deasupra munților.

La Cluj însă avionul nu sosisse încă până la ora când închidem ediția

Sunt temeri că avionul să fi făcut o aterisare forțată.

Intrevederea d-lor Hodza și Tătărescu a luat sfârșit

Primul ministru s'a înapoiat în Capitală. — În curând va fi convocat Consiliul de miniștri

D. Gh. Tătărescu, președintele Consiliului a sosit ieri în Capitală și a avut întrevederi cu colaboratorii săi. L-a văzut pe ministrul Cancicov și apoi pe d. Victor Antonescu, ministrul de externe.

Deasemeni a avut o lungă întrevedere cu d. Franasovici, ministrul comunicațiilor. A fost vorba de un schimb de vederi asupra problemelor de ordin gospodăresc și s'a stabilit că în curând va fi convocat un Consiliu de miniștri.

Din cele discutate rezultă că chestiunile de ordin politic pur nu formează încă obiectul de preocupare al guvernului. Acestea sunt amânate pentru mai târziu.

D. Dinu Brătianu, șeful partidului liberal, a sosit ieri în Capitală. După amiază a plecat la o vânătoare, iar azi va pleca la Sinaia. Nici o întrevedere mai importantă, sau discuție deosebită nu se semnalează.

Săptămâna viitoare având loc conferința consiliului Miceii Înțelegeri la Sinaia, abia după această

conferință se pot prezenta interesante convorbiri. Pe lângă aceasta se va ține și primul Consiliu de miniștri.

Asupra întrevederii Hodza-Tătărescu nu s'a dat nici un cuvânt, deoarece această întrevedere n'a avut caracter oficial și a unei excursii amicale. Nu mai puțin adevărat că ministrul este pe deplin conștient de rezultatul acestor între-